

POSTANOWIENIE

27 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 27 lutego 2026 r. w Warszawie
zażalenia L.K.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 3 lutego 2025 r., I ACa 1045/21,

w sprawie z powództwa L.K.

przeciwko J.J. i H.J.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 stycznia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z 21 września 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 (drugim) o tyle tylko, że obniżył zasądzone od powódki na rzecz pozwanych koszty procesu, w pozostałym zakresie oddalił apelację oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego i nieuiszczonych kosztach sądowych.

Postanowieniem z 3 lutego 2025 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił wniosek powódki o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i odrzucił skargę kasacyjną powódki.

W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie powódka zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398⁴ k.p.c. przez jego zastosowanie i przyjęcie, że skarga kasacyjna nie spełniała wymogów formalnych, podczas gdy wymogi te formalnie spełnia, naruszenie art. 130 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię oraz naruszenie art. 168 § 1, art. 171 i art. 169 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie. Wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie powódce terminu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na postanowienie w przedmiocie rozstrzygnięcia wniosku o przywrócenie terminu nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Jego kontrola możliwa jest tylko w sposób pośredni, przy rozpatrywaniu zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej a warunkiem koniecznym jej przeprowadzenia jest zamieszczenie w zażaleniu stosownego wniosku. Dokonując przyjaznej wykładni oświadczeń zawartych w zażaleniu, Sąd Najwyższy przyjął, że skarżąca nie wnosi niedopuszczalnego zażalenia na rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie oddalenia jej wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, a tylko składa wniosek o poddanie go kontroli w trybie art. 380 w związku z art. 398²¹ oraz art. 394¹ § 3 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że brak winy w uchybieniu terminu powinien być oceniany w świetle wszystkich okoliczności sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od podmiotu należycie dbającego o swoje własne, życiowo ważne sprawy. W przypadku gdy strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, ocena winy w niezachowaniu terminu wymaga stosowania obiektywnego miernika staranności, której poziom określa się z uwzględnieniem zawodowego charakteru działalności pełnomocnika. Przeszkoda zaś uzasadniająca przyjęcie uprawdopodobnienia braku winy zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle, tj. w sensie obiektywnym, było niemożliwe albo nie można było oczekiwać od strony, że w danych okolicznościach zachowa wyznaczony ustawą termin procesowy. Możliwość przywrócenia terminu wyłączają jednak nawet takie zachowania, którym można przypisać charakter lekkiego niedbalstwa (zob. np.

postanowienia Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2017 r., V CZ 88/16, niepubl. i 28 kwietnia 2021 r., V CZ 16/21, niepubl.). Skarżący nie przedstawił ani we wniosku, ani w zażaleniu okoliczności mogących usprawiedliwić wstrzymanie się z czynnościami od 26 października 2023 r., gdy powziął wiedzę o uszkodzeniu dysku twardego komputera, do czasu jednoznacznego potwierdzenia przez firmę, do której się zwrócił o odzyskanie danych, że dane nie będą mogły zostać odzyskane w pełni. Sąd Apelacyjny słusznie wskazał, że w sprawie zachodziła obiektywna możliwość uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej albo przez osobiste stawiennictwo w sądzie i sporządzenie fotokopii skargi kasacyjnej, by następnie sporządzić i przesłać sądowi jej odpis, albo działając przez substytutę.

Należy też zauważyć, że odrzucenie środka zaskarżenia niweczy wszelkie związane z nim skutki procesowe. Do odrzucenia skargi kasacyjnej skarżącej doszło w sprawie już postanowieniem z 11 grudnia 2023 r. Postanowieniem z 11 grudnia 2023 r. Sąd Apelacyjny odrzucił bowiem ewentualny wniosek powódki o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej oraz odrzucił skargę kasacyjną powódki. W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie powódka zawarła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, zaś postanowieniem z 2 października 2024 r. wydanym pod sygn. III CZ 138/24 oddalono zażalenie powódki, a wniosek o przywrócenie terminu przekazano Sądowi Apelacyjnemu jako rzeczowo właściwemu.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny wezwał powódkę do uzupełnienia braków formalnych wniosku przez złożenie dwóch jego odpisów oraz czterech odpisów skargi kasacyjnej z 6 lipca 2024 r. Wobec uprzedniego odrzucenia skargi kasacyjnej wniesionej 6 lipca 2024 r., które to rozstrzygnięcie nie podlega kontroli w niniejszym postępowaniu zażaleniowym, odrzuceniu mogła podlegać jedynie „nowa” skarga kasacyjna złożona przy wniosku o przywrócenie terminu na jej złożenie. Wobec zasadnego oddalenia przez Sąd Apelacyjny wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, przedmiotowa skarga kasacyjna podlegała zaś odrzuceniu jako złożona po terminie. Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest więc prawidłowe.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.,
Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[a.ł]

Roman Trzaskowski

(K.L.)